

Hannakaisa Heikkinen kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä elinkeinoelämän kannalta tärkeiden kanta-, seutu- ja yhdysteiden sekä yksityisteiden parantamiseen ja ylläpitoon Itä-Suomessa (50 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Vähäliikenteiset maantiet ja yksityistiet ovat välttämättömiä Itä- ja Pohjois-Suomen elinkeinoelämälle ja koko Suomelle ennen kaikkea luonnonvaratalouden menestymisen edellytyksenä. Tienpidon ylläpitotoimenpiteet tulee kohdistaa joustavasti kunkin maakunnan omat erityispiirteet huomioiden sekä ennakoiden alueiden kasvu- ja kehitysnäkymät. Itä- ja Pohjois-Suomessa alemman tieverkon vähäliikenteisiä teitä (KVL <200 ajoneuvoa/vrk) on 43—61 % maanteistä ja erityäin vähäliikenteisiä (KVL <50) 7—25 %.

Itä- ja Pohjois-Suomessa alemmalla tieverkolla on poikkeuksellisen tärkeä rooli, jossa kulkee myös merkittävä osa metsä- ja maatalouden raskaista kuljetuksista. Raskaat kuljetukset ovat pääosin maidon-, karjan-, turpeen-, puun- ja maa-ainesten kuljetuksia ja siten tärkeitä elinkeinoelämälle. Itä- ja Pohjois-Suomen kasvava kaivostoiminta vaatii myös tiestön parantamista. Elintarviketuotannon osalta Itä-Suomella on valtakunnallisten markkinoiden lisäksi merkittävää vientiä Venäjälle. Maatalouden kehittymisen ja tehostumisen myötä maatalouden suuryksiköitä syntyy kauemmas pääväyliltä. Kaivokset laajentavat toimintaansa ja raaka-aineita sekä jalostettuja tuotteita kuljetetaan vesi-, rauta- ja maanteitse jalostuslaitoksille sekä satamiin. Tieverkolla on entistä raskaampia kuljetuksia massojen noston myötä, mikä kuormittaa tiestöä yhä enemmän.

Itä-Suomen alueella tehtyjä tai alueelle vaikuttavia investointeja ovat esimerkiksi Metsä Group:in 1,1 miljardin euron investointi Äänekosken biotuotetehtaaseen, jonka käyttämän kuitupuun hankinta-alue ulottuu Pohjois-Savoon. Varkauden Stora Enso on investoinut 110 milj. euroa tuotannon muutostöihin, jotka alkoivat syksyllä 2015 ja jatkuvat edelleen. Riikinvoima Oy:n ekovoi-malaitos on käynnistynyt v. 2016, ja laitoksen yhdyskuntajätteen keräysalue ulottuu Kainuuseen sekä Itä- ja Keski-Suomeen saakka. Myös Kuopion Sorsasaloon suunnitellun Finnpulp Oy:n sel-lutehtaan puunhankinnalle on alemmanasteisen tieverkon kunto olennaista. Ko. momentin määrähasta on osoitettu 173 miljoonaa euroa Äänekosken biotuotetehtaan liikennejärjestelyihin.

Perusväylänpidon lisärahoituksella ja korjausvelkaohjelmalla on saatu hillittyä liikenneverkon korjausvelan kasvua ja korjattua joitakin pahempia puutteita myös alempiasteisella verkolla, mutta korjausvelkaa ei ole saatu pysyvästi vähenevälle uralle. Liikenneverkon kunnon turvaamiseksi myös tulevaisuudessa tarvitaan perusväylänpidon rahoituksen pysyvää nostamista ja siitä osan kohdentamista nimenomaan alempiasteisen tieverkoston käytettävyyden turvaamiseen pri-orisoiden elinkeinoelämän tarpeet.

Talousarvioaloite TAA 50/2019 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 50 000 000 euroa momentille 31.10.20 vähäliikenteisen tieverkon parantamiseen ja ylläpitämiseen Itä-Suomessa.

Helsingissä 18.10.2019

Hannakaisa Heikkinen kesk

Marko Kilpi kok

Sari Essayah kd

Minna Reijonen ps

Markku Eestilä kok